

Udruženje Fenomena, u saradnji sa WAVE (Women Against Violence Europe), a u okviru Step Up! Kampanje sprovelo je konkurs za najbolji mem na temu osnaživanja žena koje su pretrpele nasilje. Konkurs je bio raspisan u tri kategorije:

1. Najbolji mem u okviru teme **OPORAVAK I OSNAŽIVANJE ŽENA KOJE SU PREŽIVELE NASILJE**
2. Najoriginalnija upotreba već postojećeg mema
3. Najkreativniji mem

U nastavku vam, sa velikim zadovoljstvom, predstavljamo poredničke memove i njihove autore i autorku, kao i obrazloženje komisije. U kategoriji *Najkreativniji mem*, Komisija je odabrala 2 mema iste autorke.

NAJBOLJI MEM U OKVIRU TEMEOPORAVAK I OSNAŽIVANJE ŽENA KOJE SU PREŽIVELE NASILJE: Nikola Ćirić (21), Novi Sad

Obrazloženje Komisije: Jednostavno i jasno vizuelno rešenje, istovremeno živopisno i neposredno, naročito jer je očigledan lokalni kontekst u kome se našla protagonistkinja koja odlazi nekuda (pravo, napred) vukući kofer. Na lokalno ukazuje stari tip automobila Zastava 101 u pozadini, što celoj priči daje na autentičnosti i uverljivosti. Zahvaljujući ovome, možemo lakše rekonstruisati priču u kojoj vidimo svoju komšinicu, rođaku, prijateljicu kako odlazi iz nasilnog odnosa. Odlazi rešena da kaže "nikad više", a otrežnjujuće reči joj vraćaju dostojanstvo i hrabrost. Ovaj mem je direktan i veoma jednostavan, ali eho sintagme "nikada više" ima hipnotišuće dejstvo i blagotvorno deluje na buđenje nade i optimizma. Problematika odluke o odlasku je kulturološki i sistemski povezana sa ekonomskom situacijom, decom, osećajem krivice, osudom i nedostatkom podrške od okoline, kulturnim obrascem posramljivanja. Poruka mema ima za cilj da ukaže, da osnaži i podseti da je odluka o životu bez nasilja, pravo svake žene.

NAJKREATIVNIJI MEM:

Jelena Prodanović (21), Novi Sad

Образложење Комисије: Везена куварика је познат и широко распрострањен визуелни мотив из кухиња наших прабака и бака, непосредан и неpretenciozan. Куварике су се готово искључиво могле видети у домаћем амбијенту, а njihove ауторке су биле младе жене као и жене разне животне доби, neophodno је било само да познају вештину везења, које су преко оваквих садржаја комуницирале, prenoseći афирмативне, љубавне, породичне, ponekad и шалјиве, sasvim retko subverzivne, поруке. Често су се мотиви умножавали и понављали, а one duhovitije или veštije vezilje су смишљале како нове motive, тако и нове стихове, no, uvek kratke, rimovane slogane spomenarskog tipa. U ovoj rekonstrukciji starog veziljskog žanra autorka mema се rukоводила istim, sasvim jednostavnim principom, али је модификовала prvobitnu namеру posлавši поруку prividно u istom tonu, maniru и stilu kakve су и one са vezenih куварика, а zapravo mnogo dublje садржине и poente. Pоруку kakvu bismo vrlo lako могли да pročitamo на izvornim vezenim куварicama, под pretpostavkom да су поруке s vezene куварике otišle korak dalje, као što је ova која, simulirajući upravo ту ситуацију, актуелизује njeno sевremensko значење и problem за који pretpostavljamo да је uvek postojao. Osvrнуvši се на posredan način istorijske dimenzije problema, ova mem-kuvarica sabira problem generacija žena u jedan motiv, u jednu tačku uz одјек јednog универзалног podržavajućег glasa “druge” жене, она која саветује и оhrabрује и која може бити alter ego.

Jelena Prodanović (21), Novi Sad

Obrazloženje Komisije: Mem na kreativan način prikazuje šumu koja simbolizuje tišinu, odsudstvo dešavanja, pusto mesto. Tišina asocira na odsudstvo (raz)govora i ćutanje koje se, specifično u situacijama povezanim sa nasiljem, u tradicionalnim vrednostima prikazuje kao poželjno, kao bolja opcija, kao pametno. Neretki su saveti poput "Ćuti, moglo je i gore", "Ćuti, šta će komšiluk da kaže", "Ćuti zbog dece". "Ćuti, bar nisi sama". Mlada autorka ovde govori suprotno, iskazuje bunt prema ćutanju o nasilju. S toga, ilustracija poziva na reagovanje, na javno istupanje i zastupanje stava da se o nasilju treba govoriti. Mem je proaktivan, stvara atmosferu otpora prema pasivnosti, govori o hrabrom izboru za "Neću", uopšteno šalje poruku da postoji izbor i da se može izabrati drugo.

Najoriginalnija upotreba već postojećeg mema: Nikola Varevac (16), Kraljevo

Morfijus je veoma poznat i široko rasprostranjen lik iz subkulture memova i odavno je slaviji i poznatiji kao mem-predložak nego kao jedan od glavnih likova, hakera iz kultnog filma Matriks. Kao što u filmu zna tajne i spiritualni je vodič, tako je i u mem izrazu često neka vrsta "čuvara" racionalih poruka i objašnjenja koji najčešće počinju karakterističnom, takođe prepoznatljivom konstrukcijom: What if I told you...

Tako je i ovom slučaju gde nam Morfijus direktno i neposredno kroz apostrofiranje upravo nas, tj. svakog ko mem pročita, sugestivno kaže ono što bi odavno trebalo da bude konsenzus: za nasilje nije kriva žrtva, već podrazumeva se ko i tako nas tera da uključimo mozak i iz neposrednosti pređemo u sferu sugestivnog...

